

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СТАН СПОРТИВНОЇ ХОДЬБИ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Володимир Федьків, Галина Чорненська

*Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів,
Україна, e-mail halyna67@gmail.com*

Актуальність дослідження. Останніми десятиліттями в багатьох країнах світу набула популярності спортивна ходьба. В Україні нею зацікавилася не лише молодь, а й люди старшого та похилого віку. На сьогодні відомими є школи спортивної ходьби О. Шимка та ходьби з палками, або скандинавської ходьби.

Аналіз спеціальної літератури свідчить, що питання виникнення та розвитку спортивної ходьби не знайшли належного висвітлення. Є незначна кількість робіт, які присвячені плануванню тренувального процесу скороходів (А. Л. Фруктов, 1977; В. С. Голубничий, 1981; В. В. Ухов, 1985; О. М. Шимко, 1996), де переважно розглядають техніку спортивної ходьби. Роботи І. Ф. Шубіної (1977) та С. В. Калитки (2001) присвячені плануванню та особливостям побудови тренувального процесу спортсменок, які спеціалізуються в спортивній ходьбі. На жаль, у підручниках для студентів автори [1, 3] не подають історії розвитку спортивної ходьби, обмежуючись історією розвитку легкої атлетики. Сьогодні існує гостра потреба у вивченні історії розвитку та стану спортивної ходьби у світі та в Україні.

Мета дослідження – вивчити історію розвитку та стан спортивної ходьби у світі та Україні.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел та інтернет-ресурсів.

Результати дослідження. Ми проаналізували близько 20 літературних джерел та інтернет-ресурсів. Отож перша згадка про спортивну ходьбу датована 491 роком до нашої ери. Наступний спогад відноситься до 15 століття, коли проводилася ходьба на дистанції 140 км по маршруту Семюр–Отюн–Семюр.

Відтоді відбулося зародження спортивної ходьби в Англії, а згодом в інших країнах Європи. Перше офіційне змагання пройшло у 1866 році в Лондоні. Знаменним для спортивної ходьби, що увійшла до олімпійської програми, став 1908 рік, 1924 року почалася реєстрація результатів у спортивній ходьбі в СРСР, 1932 року в олімпійську програму введено

дисципліну «Спортивна ходьба на 50 км». Уперше в Україні змагання зі спортивної ходьби відбулося 1952 року в Києві [2].

У 1954 році в м. Берн (Швейцарія) радянські скороходи вперше брали участь в чемпіонаті Європи, а 1956 року – в Олімпійських іграх у Мельбурні. У програмі змагань тоді була лише спортивна ходьба на 20 км. У 1961 році відбувся Кубок світу в Лугано (Швейцарія).

У 60–70-х роках ХХ століття видатним скороходом СРСР був українець Володимир Голубничий – заслужений майстер спорту, учасник п'яти, призер чотирьох, чемпіон двох Ігор Олімпіад (1960, 1968) у спортивній ходьбі. Один із найкращих скороходів в історії спорту. Упродовж 20 років належав до світової еліти спортивної ходьби. Завершив свій понад чвертьвіковий спортивний шлях у віці 42 роки. Міжнародний олімпійський комітет вшанував його срібним олімпійським орденом [2, 4, 5].

У 1976 році в Монреалі спортивну ходьбу на 50 км вилучено зі складу з олімпійської програми. Початком виступів жінок на Кубкові світу зі спортивної ходьби був 1979 рік. У 1980 році в Москві спортивна ходьба на 50 км знову введена в олімпійську програму. У 1987 році до жіночої програми чемпіонату світу була додана спортивна ходьба на 10 км.

Відтоді взимку почали проводити змагання зі спортивної ходьби на 35 км, замінивши 50 км (1992). Кубок Європи зі спортивної ходьби на 20 км у жінок почали проводити з 1996 року в Ла-Карунья (Іспанія). У 2000 році спортивна ходьба на 20 км у жінок увійшла в олімпійську програму. З 2004 року почали проводити Кубок світу серед юніорів.

Минулого року відбулися XXXI Ігри Олімпіад у Ріо-де-Жанейро та XXVII Кубок світу в Чебоксарах. Цьогоріч у Лондоні буде проведено XVI чемпіонат світу. У 2018 році в Берліні проводитиметься XXIV чемпіонат Європи. У програму цих змагань входить спортивна ходьба на 20 км (жінки, чоловіки) та 50 км (чоловіки). Щорічно в Україні проводиться понад десять змагань зі спортивної ходьби [5].

На сайті Міжнародної федерації з легкої атлетики представлено листи з рекордсменами в усіх видах легкої атлетики, зокрема і зі спортивної ходьби. Рекорд світу в спортивній ходьбі на 20 км серед жінок встановила Лю Хун – 1:24.38. Рекорд світу в спортивній ходьбі серед чоловіків на 20 км належить Юсуке Судзукі – 1:16.36. Рекорд світу в спортивній ходьбі серед чоловіків на 50 км – 3:35.27,2 установив Йоан Діні.

Серед українських спортсменів слід відзначити Руслана Дмитренка (володаря Кубка світу 2014 року), який встановив національний рекорд

у ходьбі на 20 км – 1:18,37, та Івана Главана, який встановив рекорд України зі спортивної ходьби на 50 км, показавши результат 3:40.39, який на чемпіонаті світу зі спортивної ходьби (дистанція 50 км) у травні 2016-го здобув бронзову нагороду. Обидва спортсмени нагороджені орденом Данила Галицького. Серед жінок Україну представляє Людмила Оляновська (призерка чемпіонатів Європи і світу), яка встановила рекорд України на 20 км – 1:27,09 [5].

Висновки. Проаналізувавши дані літературних джерел та інтернет-ресурсів, ми виявили, що історія розвитку спортивної ходьби має великі прогалини: від 491 року до н. е. до 15 століття, а також від 15 століття до 19 століття. Сьогодні спортивна ходьба стрімко розвивається у світі та в Україні, тому жоден факт чи подія не повинні зникнути.

Список використаних джерел

1. Артюшенко О. Ф. Легка атлетика : навч. посіб. / О. Ф. Артюшенко – Черкаси : БРАМА – ІСУЕП. 2000. – С. 19–24.
2. Гогін О. В. Легка атлетика: навч. посібник / О. В. Гогін – Харків : ОВС, 2010. – С. 13–61.
3. Коробченко В. В. Легка атлетика : навч. посіб. / В. В. Коробченко. – Київ : Вища шк., 1977. – С. 12–25.
4. Легка атлетика: з методикою викладання : навч. посібник / уклад. : Семенов А. А., Осадченко Т. М., Маєвський М. І., Ільченко С. С. – Умань : ВПЦ Візаві, 2014.
5. Спортивна ходьба [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>